

KUVATAIDE

Lukion kuvataideopetuksen tarkoituksena on kehittää opiskelijan ymmärrystä yhteiskunnan ja ympäristön visuaalisista ilmiöistä ja niiden merkityksistä. Omakohtainen taiteellinen työskentely antaa opiskelijalle mahdollisuuden taiteesta nauttimiseen, onnistumisen kokemuksiin ja itselle tärkeiden asioiden ilmaisemiseen. Opetuksessa tuetaan opiskelijan mielikuvituksen, luovan ajattelun ja assosiaatiokyvyn kehittymistä. Opiskelijaa ohjataan pohtimaan ja perustelemaan esteettisiä ja eettisiä arvovalintojaan omassa elämässä, kuvataiteessa, mediassa ja kulttuuriympäristössä. Opetuksen keskeisenä tavoitteena on, että opiskelija ymmärtää taiteen merkityksen omassa elämässään ja yhteiskunnassa sekä oppii tulkitsemaan, arvostamaan ja arvottamaan sekä omaa että muiden kuvallista kulttuuria. Opetuksessa syvennetään visuaalisen kulttuurin yleissivistyksen perusteet ja luodaan riittävät edellytykset jatko-opinnoille.

Opetuksen lähtökohtana on opiskelijan oma kokemus, jonka pohjalta opiskelija toteuttaa monipuolisia kuvien tuottamis- ja tulkintaprosesseja.

Opetuksen sisältöjä:

- kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu
- taiteen tuntemus ja kulttuurinen osaaminen
- ympäristön suunnittelu, arkkitehtuuri ja muotoilu
- media ja visuaaliset tekstit

Opetuksessa pyritään:

- oppiaineen sisäiseen integraatioon, jossa taidolliset ja tiedolliset sisällöt täydentävät toisiaan
- teemallisiin kokonaisuuksiin sekä eri oppiaineiden väliseen yhteistyöhön ja integraatioon
- yhteistyöhön paikallisten kulttuuritoimijoiden sekä eri taiteen- ja tieteenalojen kanssa
- koulun oman kulttuuritoiminnan ja viihtyvyyden edistämiseen sekä opiskelijoiden omaehtoisen ja aktiivisen kulttuuriorientaation vahventamiseen

Opetuksen tavoitteet:

Kuvataiteen opetuksen tavoitteena on, että opiskelija

- oppii tunnistamaan, ymmärtämään ja arvottamaan kuvataidetta ja muuta visuaalista kulttuuria omassa elämässään ja yhteiskunnassa
- tuntee kuvataiteen ja visuaalisen kulttuurin keskeisiä käsitteitä ja osaa käyttää niitä taideteosten, visuaalisten viestien sekä omien ja toisten töiden tulkinnassa, arvioinnissa ja työskentelyprosessin kuvailussa
- harjaantuu tavoitteelliseen prosessinomaiseen työskentelyyn ja itse arviointiin
- sekä yhteistyöhön
- oppii valitsemaan ja käyttämään tarkoituksenmukaisesti eri materiaaleja, tekniikoita ja välineitä kuvallisessa ilmaisussaan
- tuntee nykytaidetta ja kuvataiteen historiaa
- ymmärtää mediakulttuuria ja sen vaikutusta ihmiseen ja yhteiskuntaan
- oppii mediatuotannon visuaalisen sisällön suunnittelua, tuottamista ja esteettistä arviointia ja osaa soveltaa mediateknologiaa omassa kuvallisessa työskentelyssään
- tuntee arkkitehtuurin, muotoilun ja esinekulttuurin visuaalista kieltä ja historiaa
- tiedostaa oman toimintansa vaikutukset luontoon, kulttuurimaisemaan, rakennettuun ympäristöön ja niitä koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon
- osaa käyttää ja arvostaa kulttuuripalveluja

Suoritusohje:

- kurssi KU1 on pakollinen kurssi kaikille lukion opiskelijoille
- kurssi KU2 on vaihtoehtoinen MU2:n kanssa ja se voidaan suorittaa KU1 jälkeen
- ei itsenäistä suoritusta pakollisista kursseista
- mahdollisena kuvataidekurssin koepäivänä osallistutaan kuvataiteen loppupalaveriin

Arviointi:

- arviointi on pitkäkestoista ja vuorovaikutteista
- arvioinnin tulee olla kannustavaa ja antaa tietoa opiskelijan edistymisestä ja rohkaista häntä ilmaisemaan itseään
- kuvataidekurssien arvioinnissa otetaan huomioon kuvalliset ja kirjalliset yksilö- ja ryhmätehtävät, luonnokset, mahdolliset itsenäisesti suoritettavat tehtävät ja yleinen aktiivisuus
- kuvataideopetuksen tulee kehittää myös opiskelijan itsearviointitaitoja.
- kaikissa kursseissa numeroarviointi, poikkeavan kurssisisällön (esimerkiksi koulun ulkopuolinen projekti, josta ei jää tuotoksia) kohdalla mahdollista S/H

Materiaalimaksu:

- Pakollisissa kursseissa materiaalimaksu 10 €.

Pakolliset kurssit**KU1 Minä, kuva ja kulttuuri****Tavoitteet:**

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tuntee visuaalisen kulttuurin sisältöjä ja perusteita
- oppii ilmaisemaan itseään kuvataiteen keinoin ja tekemään omakohtaisia ratkaisuja
- oppii käyttämään taiteen käsitteistöä tarkastellessaan ja arvioidessaan omia, muiden opiskelijoiden, taiteen ja median kuvia
- oppii tarkastelemaan visuaalisen kulttuurin ilmiöitä kriittisesti ja tulkitsemaan niiden sisältöjä, muotoja ja merkityksiä yksilön ja yhteiskunnan kannalta sekä soveltamaan oppimaansa Omassa työskentelyssään
- ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkityksen omassa elämässään ja yhteiskunnassa.

Keskeiset sisällöt:

- mitä taide on: taide yksilön ja yhteiskunnan kannalta ja erilaiset taidekäsitteet
- kuvan valta ja vallan kuva kulttuurissa
- taide kulttuurin tulkina: suomalaisuus, pohjoismaisuus, eurooppalaisuus ja Euroopan ulkopuolisia kulttuureita
- oma kuvallinen ilmaisu: piirtäminen, maalaaminen, kolmiulotteinen työskentely
- kuvan rakentamisen keinot: sommittelu, muoto, väri, liike, tila ja aika
- kuvan tulkinta ja analysointi kuvallisin ja sanallisin keinoin
- tutustuu Oulun taidemuseon ja gallerioiden näyttelytarjontaan

KU2 Ympäristö, paikka ja tila

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii muotoilun ja arkkitehtuurin perusteita, ilmaisutapoja, materiaalituntemusta, estetiikkaa ja suunnitteluprosesseja
- oppii ympäristön suunnittelussa ja muotoilussa tekemään havaintoja eri näkökulmista, kuten esteettiseltä ja eettiseltä sekä sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävän kehityksen kannalta
- oppii tarkastelemaan ympäristöä luonnonvaraisena, rakennettuna, sosiaalisena ja psyykkisenä ilmiönä sekä kulttuurisena viestinä
- ymmärtää yhteisö- ja ympäristötaiteen merkityksen ympäristösuunnittelussa ja laajemmin visuaalisessa kulttuurissa.

Keskeiset sisällöt:

- tila käsitteenä: tilan kokeminen psyykkisenä, fyysisenä ja sosiaalisena paikkana
- arkkitehtuurin ja muotoilun peruskäsitteet: mittakaava, liike, tila, suhdejärjestelmät, rakenne, väri, muoto ja materiaali
- maisema, rakennus, esine ja taideteos materiaalisena, henkisenä, esteettisenä ja oman aikansa kulttuurihistoriallisena viestinä
- arkkitehtuuri ja muotoilu kulttuurisesti kestävän kehityksen ja talouselämän näkökulmasta
- mallintaminen, havainnekuvat, pienoismallit ja materiaalikokeilut
- tutustuu rakennettuun lähiympäristöön ja arkkitehtuuriin
- tutustuu Pohjois-Pohjanmaan museon kokoelmiin ja vaihtuviin näyttelyihin soveltuvin osin

Syventävät kurssit

KU3 Media ja kuvien viestit

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii erittelemään ja tulkitsemaan median kuvaaman maailman suhdetta kulttuuriin ja todellisuuteen
- ymmärtää kuvailmaisun vaikutuskeinoja mediassa
- oppii käyttämään erilaisia kuvia ja tekniikoita eri viestintäympäristöissä oman ilmaisunsa välineenä
- oppii analysoimaan ja kehittämään omaa mediasuhdettaan.

Keskeiset sisällöt:

- kuva mediassa: kuvajournalismi, mainonta, viihteen kuvat, populaarikulttuuri, sarjakuva, www-sivujen ja tietokonepelien kuvailmaisuu
- graafinen suunnittelu: taitto, typografia, kuvan muokkaus- ja siirtomenetelmät
- mediakuvien aatekriittinen ja kulttuurinen tarkastelu eri aikoina, paikoissa ja osakulttuureissa
- valokuva mediassa
- elokuva ja video: perinteinen ja uudistuva kuvakerronta
- visuaalisuus tuotteistamisessa ja tuotemerkkien luomisessa
- osallistuu mahdollisuuksien mukaan Oulun Lasten ja Nuorten elokuvafestivaaleille, Valveen järjestämiin mediatyöpajoihin ja tapahtumiin sekä Pohjoisen valokuvakeskuksen ja Kummigallerian näyttelytarjontaan

KU4 Taiteen kuvista omiin kuviin

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- hahmottaa kuvataiteen historian pääpiirteitä teemallisesti ja kronologisesti
- ymmärtää kuvataiteen sisältöjä ja ilmaisutapoja eri aikoina ja eri kulttuureissa
- käyttää omassa ilmaisussaan hyväkseen taiteen tuntemustaan
- oppii työskentelemään itsenäisesti ja harjaantuu pohdiskelevaan, sanalliseen itse arviointiin.

Keskeiset sisällöt:

- taidekuvan tulkinta ja analyysi kuvin ja sanoin
- eri aikakausien kulttuuristen merkitysten ja käsitysten ilmeneminen kuvataiteessa
- aiheen kehittäminen ja luonnostelu osana taiteellista luomisprosessia
- kuvan sisältö ja muoto taitelijan ja kulttuurin viestinä, sommittelu, kuten: väri, valo, varjo ja liike sekä illusorisuus ja kolmiulotteisuus sekä pinnan rakenne ja materiaali
- museoiden www-sivujen hyödyntäminen omassa työskentelyprosessissa

KU5 Nykytaiteen työpaja

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii seuraamaan ja arvioimaan nykytaiteen ajankohtaisia ilmiöitä
- oppii havaitsemaan ja oivaltamaan visuaalisia merkityksiä ympäristössä sekä soveltamaan havaintojaan omassa ilmaisussaan
- oppii ymmärtämään ja käyttämään nykytaiteen keinoja työskennellessään
- erilaisten ilmiöiden parissa
- harjaantuu tavoitteelliseen prosessinomaiseen työskentelyyn.

Keskeiset sisällöt:

- mitä nykytaide on: nykytaiteen taustalla vaikuttavat ilmiöt ja erilaiset taidekäsitykset
- nykytaide ja kulttuurien välinen vuorovaikutus, visuaaliset alakulttuurit
- taiteiden väliset projektit koulussa tai koulun ulkopuolella
- oman produktion toteuttaminen
- visuaaliset ammatit yhteiskunnassa ja taidealan organisaatioita

Koulukohtaiset syventävät kurssit

KU6 Piirustus- ja maalaustekniikat

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- oppii löytämään kuvataiteen ilmaisusta oman tyylinsä
- oppii kriittisyyteen tarkastellessaan ja arvioidessaan sekä omia että muiden kuvia
- ymmärtää kuvataiteen ja muun visuaalisen kulttuurin merkityksen omassa elämässään ja yhteiskunnassa.
- hahmottaa kuvataiteen historiaa, sisältöjä ja ilmaisutapoja verraten niitä omaan ilmaisuunsa
- oppii työskentelemään luovasti ja itsenäisesti

Keskeiset sisällöt

- oman kuvallisen ilmaisun kehittäminen persoonallisia piirteitä korostaen

sekä piirtämisen että maalaamisen tekniikoiden syventäminen

- aiheen kehittäminen ja luonnostelu osana taiteellista luomisprosessia
- kuvan rakentamisen keinojen (sommittelu, muoto, väri, liike, tila ja aika) käyttö kuvan tekemisessä
- taidehistorian kautta tutustuminen tyyli-suunnan tai yksittäisen taiteilijan käyttämään tekniikkaan

KU7 Penkkarikuvien työpaaja

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- työstää yhteistyössä muiden opiskelijoiden kanssa opettajista maalauksia rekvisiitaksi penkkariajeluun
- kuvataidetradition, median kuvastojen sekä kuvankäsittelyn hyödyntäminen osana työskentelyä
- jatkaa penkkarikuvaperinnettä

Sisällöt:

- penkkarikuvien ideointi, suunnittelu ja toteutus sovitun teeman pohjalta ajankohtaisia ja klassisia kuva- ja tekstiaihteita hyödyntäen
- valmiiden teosten näyttelyn järjestäminen sekä maalausten ripustaminen sekä maalauksista huolehtiminen

KU8 Kuvataiteen projektikurssi

Kuvataiteen projektikurssi on sisällöltään ja tavoitteiltaan vuosittain muuntuva kuvataiteen kurssi, joka voi pitää sisällään yhteistyöprojekteja esim. eri kulttuuritoimijoiden kanssa, eri aineiden/luokka-asteiden välisiä yhteistyöprojekteja sekä kansainvälisiä hankkeita esim. kuvataiteen ekskursioita tai vaihtoa.

Yleiset tavoitteet:

Kurssin yleisenä tavoitteena on, että opiskelija

- oppii ja osallistuu kuvataiteen yhteisölliseen työskentelyyn ja työprosessiin
- osallistuu yksilön ja yhteisön vuoropuheluun sekä yhteistoimintaan kuvataiteen/ poikkitaiteellisten keinojen kautta
- kehittää oman ilmaisuaan osana ryhmän ilmaisua/toimintaa
- rohkaistuu

Muuta: Työskentely ei ole sidottu lukujärjestykseen vaan toteutetaan projektiluontoisena sisältöjen ja järjestelyjen edellyttämällä tavalla.

KU9 Ihmefilmi

Ihmefilmin on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama elokuvakasvatusthanke.

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- kasvaa elokuvaan ja kehittää katsomisen taitojaan sekä kohtaa elo-kuvan taiteena
- luo elinikäiseen ja syvälliseen suhteeseen valkokankaan elävien kuvien kanssa

syventää yleissivistystään, taiteen tuntemustaan ja vahvistaa osallisuuttaan kulttuuriperintöön

Keskeiset sisällöt

- katsottavat elokuvat ja niistä käytävä keskustelu ja tulkinta
- katsomiskokemusten ja elämysten purkaminen
- elokuvakerronnan analysointi

Muuta: elokuvat ovat ilmaisia. Kurssi toteutuu niin kauan kun opetus- ja kulttuuriministeriö jatkaa hanketta

KU10 Muotoilu

Tavoitteet:

Kurssin tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu suomalaisen ja kansainvälisen muotoilun vaiheisiin, tunnusmerkkeihin sekä keskeisiin edustajiin
- tuntee myös muotoiluun vaikuttavia yhteiskunnalliset taustatekijöitä sekä muotoilun ja kuvataiteen väliset yhteydet.
- tutustuu muotoilijan työnkuvaan sekä ymmärtää muotoiluprosessin sisällön

Keskeiset sisällöt:

- suunnitellaan ja toteutetaan oma taideteollinen tuote; koru, astia tai pienesine
- perehdytään muotoiluprosessiin ja siihen liittyvien erilaisten ideointi-tekniikoiden, ongelmaratkaisutaitojen sekä vuorovaikutustaitojen harjoittamiseen.
- kestävän kehityksen huomina suunnittelussa
- estetiikan hyödyntäminen materiaali-, rakenne- ja työtaparatkaisuisissa

KU11 Kuvanveisto ja keramiikka

Kuvataiteen kurssit Ku 10 ja 11 toteutetaan vuorovuosittain

Tavoitteet:

Tavoitteena on, että opiskelija

- tutustuu keramiikkaan ja kuvanveistotaiteeseen
- syventää kädentaitojaan
- tutustuu eri materiaaleihin

Keskeistä:

- toteutetaan käsin rakentamalla/ dreijaamalla keraaminen käyttöesine /veistos
- käydään läpi käsin rakentamisen -, pinnan koristelun - ja lasituksen menetelmiä
- veistomateriaaleina voidaan käyttää savea, kipsiä, paperimassaa tai muuta vaihtoehtoisia materiaalia